

Maria Àngels Anglada: **Retalls de la vida a Grècia i a Roma**. Barcelona, Ed. Empúries, col·lecció "Biblioteca Universal Empúries" nº 101, 1997, 157 pàgs.

"Ni demora ni quietud": igual que l'adagi dels antics. I és que el treball pacient i constant produeix sempre, en el seu moment, fruits assaonats i gustosos. Perquè en aquest llibre no es tracta tant de la nostra apetència com de la mestria i del bon fer de Maria Àngels Anglada. ¿Tan distants resulten els clàssics? Mai se'ns podria acudir. Ben al contrari: és el mateix món, el nostre, el que existeix, persisteix, insisteix...

Sempre s'ha dit que l'autèntica història és la que protagonitzen els homes en llurs afers quotidians o treballs afanyosos, amb les minúcies de la convivència i detalls de la vida social, les converses plàcides i amicals amb els seus gustos i preocupacions, les esperances i fins els consells més íntims. Doncs bé, en aquesta selecció de textos, són precisament grecs i romans els qui parlen directament: ¿voleu saber com n'és de vell el calendari de pagès? ¿I quins consells es donaven els amics ells amb ells? ¿És que aquella gent no tenien litigis i maldecaps amb la justícia? ¿O potser mai ningú no ha volgut vèncer els desigs de l'amor que el turmentaven? ¿Com s'ha de fer per viure plàcidament? ¿O com es recorden els consells d'un savi? ¿I les ofrenes als déus? ¿Tanta tendresa pot desvetllar l'enyorament pels éssers estimats? ¿I estimaven la poesia i l'art? ¿De veritat eren tan hospitalaris, tan —diguem— humans? "El que devem a Grècia —escrivía Valéry— és potser el que més ens ha distingit de manera més notòria de tota la resta de la humanitat". El món clàssic és, doncs, el que ens dóna pautes per la nostra identitat.

Tornem al llibret, però. Seleccionar uns textos vol dir sobretot rebutjar-ne d'altres. I com més breu és la selecció, més difícil ha de resultar la tria. Nosaltres aplaudim l'original encert de M.A. Anglada perquè ha confegit un repertori que sap trobar el que hi ha de valuós en textos de vegades no sempre prou llegits o coneguts i, per tant, no suficientment valorats. És una antologia que desperta la set, que convida al coneixement, pensada per a suscitar temes de reflexió o de comentari, però sobretot, que pretèn empènyer cap a altres lectures. Per això es pot convertir en una eina de treball de seductora companyia dins i fora de l'aula. Perquè la fascinació per redescobrir-nos nosaltres mateixos en els clàssics va molt més enllà d'un simple tast, encara que es tracti només d'un tastet plaent.

Tot plegat se'ns presenta a cada moment amb un registre de llengua pensat per al lector jove o principiant encuriosit, i que procura adaptar-se a cada circumstància: les notes introductòries en són un exemple ben clar. Torneu-les a llegir en acabar un capítol perquè no serveixen tan sols de presentació, volen ser un homenatge personal a aquests escriptors tinguts

com de "primera classe". I de les traduccions, si no són seves, en resulta garantida la solvència perquè són manllevades de les que publica la Fundació Bernat Metge: un llenguatge elegant i cuidat, de vegades molt més planer, però tothora depurat. No hi manquen tampoc espurnes de virtuosisme com ara els iambes i dues odes d'Horaci traduïts per J. Cornudella o uns hexàmetres de l'**Odissea** de C. Riba. Un llibre que val la pena, que s'ha de llegir, que cal assaborir.

Ramon Torné Teixidó

(*Escola Catalana* núm. 349, 1998, pàgs. 46-47)